

Vedlegg ..... av: .....
Sak: 03/35-17

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Klagenemndas avgjørelse 5. juni 2003 i sak 2003/35

Klager: Asplan Viak Sør AS
Serviceboks 701
4808 Arendal

Innklaget: Ålesund kommune
Rådhuset
6025 Ålesund

Klagenemndas medlemmer: Svein Dahl, Kai Krüger, Inger Roll-Mathiesen

Saken gjelder: Forhandlingsforbudet

Bakgrunn:

Ålesund kommune (heretter kalt "innklagede") kunngjorde i løpet av første halvår 2002 en åpen anbudskonkurranse i Norsk lysingsblads elektroniske database (DOFFIN). Anbudskonkurransen gjaldt detaljprosjektering, utarbeidelse av anbudsdocumenter og byggeledelse i forbindelse med rehabiliteringen av Ålesund Vannbehandlingsanlegg.

Som en del av konkurransegrunnlaget fikk interesserte leverandører utdelt et "anbudsrev", som skulle innleveres i utfylt stand som en del av leverandørens tilbud. I anbudsrevet punkt 1.2.6 fremgikk at "*Kostnader i forbindelse med reise til/fra er inkludert*".

Fristen for å levere inn tilbud var 31.8.2002, og ved fristens utløp hadde innklagede mottatt tre tilbud. Alle ble vurdert som kvalifiserte.

Ett av de tre tilbudene ble levert av Interconsult ASA. Firmaet returnerte "anbudsrevet" i underskrevet stand. Verken under rubrikken "forbehold" eller andre steder i anbudsrevet hadde firmaet tatt forbehold mot forutsetningen om at kostnader i forbindelse med reiser skulle være inkludert. I tillegg leverte Interconsult ASA det de omtalte som et kompletterende tilbud med mer utfyllende informasjon om tilbuddet. Her repeterer firmaet de priser som var gjengitt i anbudsrevet. Det fremgikk imidlertid også at "*I tillegg til ovennevnte honorarrammer og angitte timepriser kommer: - reise og diett etter Statens satser*".

Innklagede fant at dette sitatet var i strid med det anbudsrev Interconsult ASA hadde returnert, hvor firmaet hadde underskrevet på forutsetningen om at "*Kostnader i forbindelse med reise til/fra er inkludert*". Innklagede tok derfor kontakt med Interconsult ASA for å

Postadresse
Postboks 8014 Dep.
0030 Oslo

Besøksadresse
Einar Gerhardsens plass 1 (R4)
0030 Oslo

Tlf.: 22 33 70 10
Faks: 22 33 70 12

E-post: post@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

avklare denne uklarheten. I e-post av 18.9.2002 opplyste Interconsult ASA at utgifter i forbindelse med reiser var inkludert i den pris som var opplyst i anbudsbriefet.

Interconsult ASA har i sitt tilbud oppgitt en pris på 960.000 kroner. I tillegg har firmaet beregnet honorar for byggeledelse på 275.000 kroner. Interconsult ASAs totale tilbudspris var således 1.234.045 kroner.

Asplan Viak Sør AS (heretter kalt "klager") var en av de andre deltakerne i konkurransen. Klagers tilbudspris var 1.263.449 kroner. Differansen mellom klagers og Interconsult ASAs tilbud var følgelig på 29.404 kroner i favør av Interconsult ASA.

Den 11.11.2002 mottok klager en meddelelse om at innklagede hadde til hensikt å inngå kontrakt med Interconsult ASA. Klager pålaget beslutningen til innklagede i brev av 12.11.2002. Innklagede avviste klagen, og inngikk kontrakt med Interconsult ASA den 3.1.2003.

Anførsler:

Klagers anførsler:

Innklagede har overtrådt forhandlingsforbudet i forskrift 15.6.2002 om offentlige anskaffelser § 16-1(1). Kontakten mellom innklagede og Interconsult ASA etter tilbudsåpningen endret i realiteten Interconsult ASAs tilbud.

Innklagedes anførsler:

Innklagede bestrider å ha overtrådt forhandlingsforbudet i § 16-1(1). Avklaringen av om reiser var inkludert i Interconsult ASAs tilbud var en lovlig avklaring med hjemmel i § 16-1(2) bokstav a).

Klagenemndas vurdering:

Klager har deltatt i den aktuelle konkurransen, og har således saklig klageinteresse, jf. forskrift 15.11.2002 om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig.

Anskaffelsens verdi ligger under EØS' terskelverdier, og reglene i forskrift om offentlige anskaffelser del III får derfor anvendelse, jf. § 2-1(2) jf. § 2-2(1).

Brudd på forhandlingsforbudet

Saken gjelder grensen mellom forhandlingsforbudet i § 16-1(1) og tillatte avklaringer etter § 16-1(2) bokstav a). Forhandlingsforbudet er et sentralt prinsipp i anbudsretten, og ivaretar kravet til likebehandling og etterprøvbarhet i anbudskonkurranser. Tilliten til anbudssystemet tilsier at grensene for de tillatte avklaringer er meget restriktiv.

I følge § 16-1(2) bokstav a) har oppdragsgiver ikke adgang til avklaringer dersom tilbudet inneholder uklarheter av en slik art at tilbudet skulle ha vært avvist etter § 15-10. § 15-10(1) bokstav d) bestemmer at tilbudet skal avvises dersom det på grunn av feil eller uklarheter kan medføre tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes i forhold til de øvrige tilbudene. Dette innebærer at oppdragsgiver ikke har adgang til en avklaring som påvirker rangeringen av tilbudene.

Uklarheten i Interconsult ASAs tilbud dreier seg om reiser i forbindelse med tjenestekontrakten er inkludert eller ikke. I Interconsult ASAs kompletterende tilbud fremgår det uttrykkelig at reiser ikke er inkludert. I anbudsbriefet, som er utarbeidet av innklagede og

akseptert av Interconsult ASA, fremgår det derimot at reiser er inkludert. Kostnadene til reiser er av partene beregnet til minst 50.000 kroner. Dette medfører at spørsmålet om reiser var inkludert er avgjørende for hvilket av de to tilbudene som har lavest pris.

Ettersom avklaringen av om reiser var inkludert i Interconsult ASAs tilbud kan ha påvirket rangeringen av tilbudene, er det klart at avklaringen var i strid med § 16-1(2) bokstav a). Innklagede har således brutt forhandlingsforbudet i § 16-1(1).

Konklusjon:

Innklagede handlet i strid med forhandlingsforbudet i § 16-1(1) ved å avklare om reiser var inkludert i Interconsult ASAs tilbud eller ikke. Interconsult ASAs tilbud inneholdt en så vesentlig uklarhet at det skulle ha vært avvist, jf. § 15-10(1) bokstav d).

For klagenemnda,

Inger Roll-Matthiesen,

Oslo, 5.6.2003

